

P. Leopold Kolísek a vznik českého oltáře v Lurdech

Letos v srpnu uplynulo sto let od úmrtí P. Leopolda Kolíska, jednoho ze šesti bratrů kněží Kolísků, zakladatele českých vlakových poutí do Lurd, jehož zásluhou mohou dodnes poutníci v lurdské Růžencové bazilice obdivovat oltář s mozaikovým obrazem Nanebevzetí Panny Marie, dar českého národa.

P. Leopold Kolísek se narodil 14. listopadu 1859 v Protivanově, na kněze byl vysvěcen roku 1885 a kněžimi bylo také dalších pět jeho bratrů František, Alois, Ignát, Karel a Jan.

Po vysvěcení byl Leopold Kolísek administrátorem v Kuřimi. Od roku 1888 pak postupně působil jako farář v Tišnově, v Olší, v Předklášteří u Tišnova, v Blansku a od roku 1921 v Křižanovicích u Bučovic.

Významným okamžikem v životě Leopolda Kolíska se stala rakouská vlaková pouť do Lurd v roce 1896, na kterou se vydal se svým starším bratrem P. Františkem Kolískem, farářem v Brně na Petrově.

V Brně se oba bratři potkali s dalším knězem P. Antonínem Jandou ze Švábenic, který přišel s výzvou, aby slovanští poutníci během pouti drželi pospolu. Hned o den později při odjezdu pouti z Vídně se tito tři kněží v čele s Františkem Kolískem stali oficiálními vůdci a organizátory slovanských resp. českých poutníků.

Během pouti nebo lépe řečeno při cestě zpět domů, pak mezi poutníky vzniklo přání, aby byl s odstupem šesti let vypraven čistě český poutní vlak do Lurd.

V roce 1899 vešel Leopold Kolísek znovu ve známost, když sepsal obsáhlou knihu o Lurdech a pouti v roce 1896 pod názvem *Lurdy a pouť do Lurd roku 1896 konaná*. Když pak o rok později přišla jedna z účastnic pouti s myšlenkou, aby národ český daroval Růžencové bazilice v Lurdech mozaikový oltářní obraz, byl to právě Leopold Kolísek, jakožto autor zmíněné knihy, kdo byl požádán, aby celý záměr uskutečnil.

Leopold Kolísek se úkolu ujal a začal organizovat sbírku, jejíž potřebná výše byla po dohodě s Lurdami stanovena na 30 000 K (rakousko-uherských korun). Byla to velmi vysoká částka, kdy ani on sám příliš nevěřil v její naplnění a spíše počítal, že dar bude muset být nakonec skromnější. Když napsal oznámení o sbírce do katolických novin a časopisů, zmínil v něm také, že se na rok 1902 chystá česká vlaková pouť do Lurd a byť sám neměl v úmyslu ji organizovat, touto poznámkou se k jejímu pořádání vlastně sám přihlásil.

Nechme však chvíli vyprávět jeho samého: „... *Dopsal jsem do Lurd a učinil dotaz stran zbudování mosaikového obrazu s českým věnováním; přišla mi přisvědčující odpověď, a zároveň oznámena cena – 30.000 franků neboli skoro našich 30.000 K.*

Tento obnos zdál se mi příliš velikým, a proto jsem odepsal, že národ náš není tak četný, ani bohatý, a že nelze doufat, že by se tak veliký obnos sešel. Nabízel jsem tedy, zda-li by nebylo možno nákladem našeho národu postavit poblíž posvátné jeskyně sousoší apoštolů slovanských sv. Cyrila a Metoděje, nebo snad by sami určili předmět vhodný, jenž by však ceny 8.000 až 10.000 K nepřevyšoval. Došlá odpověď zněla v ten smysl, že pro sousoší není u jeskyně vhodného místa, a že tedy časem sami oznámí předmět, jež by náš národ mohl zbudovati.

Obdržev tuto odpověď, uveřejnil jsem ve všech našich katolických novinách a časopisech svolání, v němž vylíčil jsem vznik této sbírky a prosil o milodary na votivní či záslibný dar do svatyně Lurdské. V tomto svolání učinil jsem také zmínku, že se chystá z našich vlastí pouť do Lurd úplně česká, a to r. 1902; do té doby, že by bylo záhodno, aby sbírka byla ukončena.

Na to svolání začaly se scházeti příspěvky, mnozí je doprovázeli povzbuzením, že by se mohlo přece oněch 30 000 K sebrati; někteří se také již přihlašovali k té pouti, soudíce z oné poznámky, že uspořádání pouti sám na sebe převezmu.

Když tyto dotazy stran pouti do Lurd se množily, a nikdo nepřicházel na veřejnost pořádati, odhodlal jsem se tedy k tomu sám... “

Leopold Kolísek se tedy pořádání pouti ujal sám. První česká vlaková pouť do Lurd se pak uskutečnila na přelomu srpna a září roku 1903. Byla to jediná pouť, do jejíž organizace se zapojilo všech šest bratrů Kolísků.

Obnos 30 000 K, potřebný na mozaikový obraz pro baziliku v Lurdech se nakonec podařilo shromáždit v roce 1905. Celé dílo pak bylo zhotoveno pařížskou firmou podle nákresů národního malíře Jana Köhlera z Nenkovic u Kyjova a dokončeno na jaře 1907. To byl impuls, aby Leopold Kolísek začal organizovat druhou pout' do Lurd.

V svolání ke druhé pouti jako jeden z důvodů jejího konání zmiňuje: „ ... *V růžencové basilice Lurdské je po příkladu jiných národů z milodarů českých ctitelů Panny Marie Lurdské zbudován český oltář, t. j. velký oltářní obraz mozaikový, jenž výzdobou i nápisem hlásá původ český. Tento oltář bude právě při II. pouti české vysvěcen ... “*

Pouť, již se zúčastnilo 350 poutníků, se uskutečnila na začátku září téhož roku a byla slavnostním odevzdáním českého oltáře, který zde byl 8. září 1907, vysvěcen Mons. Th. Dr. Karlem Wisnarem, svěřícím biskupem z Olomouce.

Leopold Kolísek na svěcení oltáře vzpomíná: „*V neděli 8. září byl v pravdě slavný den český v Lurdech. Toho dne posvěcena v růžencové basilice česká kaple, dar to českého národa. Svěcení určeno bylo na 8. hodinu ráno. Před svěcením zapěl pěvecký sbor „Asumpta est“, sbor ten byl složen P. Janem Kolískem. Pak vykonal svěcení nejdp. biskup Dr. Karel Wisnar, jenž také měl hned po svěcení úchvatné kázání, plné vzácných myšlenek... “*

Odpoledne téhož dne byl Čechům také přenechán průvod s Nejsvětější Svátostí, který vedl biskup Karel Wisnar za přísluhování bratrů Aloise a Leopolda Kolísků.

Jméno P. Leopold Kolísek po sto letech většině lidí příliš neřekne. Oltářní mozaikový obraz Nanebevzetí Panny Marie v Růžencové bazilice v Lurdech je však připomínkou jeho několikaletého úsilí a také víry a štědrosti českého národa. Mohutný náhrobek ve tvaru skály se sochou Panny Marie na starém hřbitově za kostelem v Křižanovicích u Bučovic, odkazující na zjevení Panny Marie v Lurdech zase připomíná, že P. Leopold Kolísek byl velký šířitel úcty k Panně Marii, zakladatel a organizátor vlakových poutí do Lurd. Kněz, který poutní místo Lurdy naší zemi velmi přiblížil a přivedl sem velké množství českých poutníků.



Členové pořadatelského bratří Kolískové se svojí matkou.

Foto z knížky o první pouti do Lurd r. 1903. Sedící zleva P. František, Mariana Kolísková – matka, P. Leopold. Stojící zleva P. Alois, P. Ignát, P. Jan, P. Karel

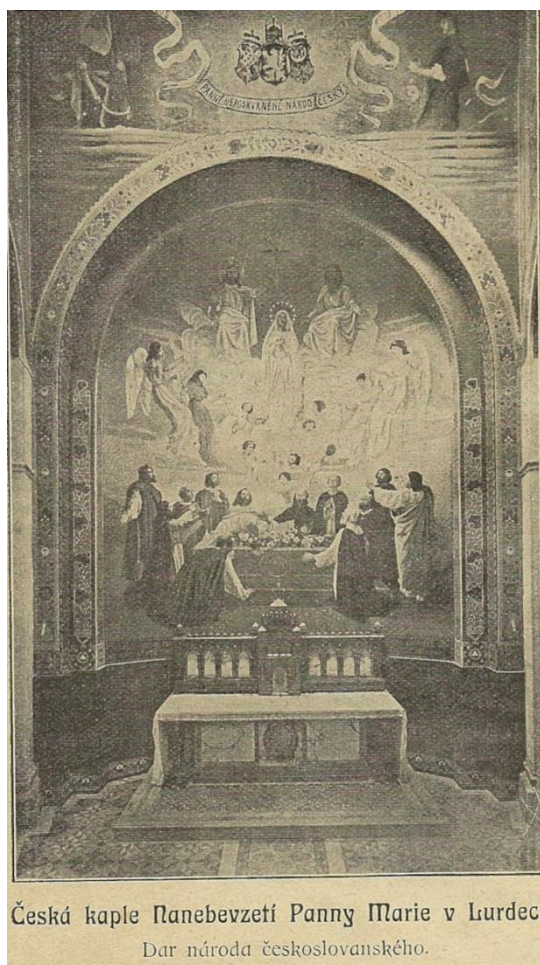


Svátostný průvod český v Lurdech dne 8. září.

Foto z knihy o druhé pouti do Lurd. Průvod s Nejsvětější svátostí 8. září 1907. Vede biskup Mons. Karel Wisnar, přísluhují P. Alois Kolísek a P. Leopold Kolísek.



Foto: Flickr, Lawrence OP (CC-BY-NC 2.0)



Česká kaple Nanebevzetí Panny Marie v Lurdech
Dar národa československého.

Foto české kaple z knihy o druhé pouti do Lurd roku 1907



První skupina.

(Podle fotografie dp. Fr. Podivínského na nádraží v Solnohradě.

První poutní skupina při návratu z pouti
v r. 1907 na nádraží v Salzburgu.

Sedící zprava: P. Leopold, Mons. Karel Wisnar - biskup, Františka baronka Pražáková, Marie
baroneska Pražáková – dcera

Stojící zleva: Otokar baron Pražák, Štěpán Bolla - technický vůdce pouti,
P. Ignát, P. Jan, P. Alois, neznámá osoba, P. Karel, Otakar baron Pražák – syn



Účastníci druhé české pouti do Lurd roku 1907 před růžencovou basilikou v Lurdech.



Zleva: Mons. Francois Xav. Schoepter - biskup tarbsko-lurdský, Mons. Karel Wisnar - světící biskup v Olomouci, bratři Kolískovi - P. Leopold, P. Alois, P. Ignát, P. Karel, P. Jan